# RAADSVOORSTEL

gemeente Rheden

## Onderwerp

Programmabegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029 en eerste begrotingswijziging 2026

| | |
|---|---|
| Datum raadsvergadering | 4 november 2025 |
| Thema programmabegroting | programma's 1 t/m 3 |
| Portefeuillehouder | Dorus Klomberg |
| Zaaknummer | n.v.t. |

## Samenvatting

Met dit besluit stelt de raad de beleidsmatige en financiële contouren vast voor 2026, waarbinnen het college uitvoering geeft aan de vastgestelde voornemens. Ook worden bij de eerste begrotingswijziging 2026 de financiële effecten van de septembercirculaire gemeentefonds 2025 verwerkt in de begroting 2026-2029.

## Voorgesteld besluit

1. De Programmabegroting 2026 en de Meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen;
2. De eerste begrotingswijziging 2026 vast te stellen.

## Inleiding

De gemeenteraad dient voorafgaand aan het begrotingsjaar de begroting vast te stellen en deze vóór 15 november 2025 ter beoordeling aan de provincie voor te leggen.

De voorliggende programmabegroting heeft een positief saldo in 2026 van € 850 duizend doordat we ook diverse incidentele baten daarin hebben verwerkt. Deze incidentele baten betreffen o.a. de verkoopopbrengsten van vastgoed en de eenmalige compensatie van het Rijk voor de kosten jeugdzorg.

Na het opsturen van de begroting naar de Raad is deze ook ter toetsing voorgelegd aan de provincie. Waar wij kijken naar het totale begrotingssaldo van de komende jaren, richt de provincie zich met name op het structurele saldo.

Het structurele saldo voor 2026, zoals te lezen in de programmabegroting 2026 (pag. 130), is in de voorliggende begroting € - 250 duizend. Het totale saldo 2026 is € + 850 duizend. Het structurele tekort van in 2026 is volgens het toetsingskader van de provincie een grond om over te gaan tot preventief toezicht.

In overleg met de provincie kan het nadelige tekort over 2026 worden opgelost door de financiële effecten van de septembercirculaire van het gemeentefonds mee te nemen bij de vaststelling van de begroting 2026. Hiermee realiseren we een structureel sluitende begroting 2026.

## Beoogd effect

De beoogde effecten zijn opgenomen in de afzonderlijke programma's 1, 2 en 3. Kortheidshalve verwijzen wij hiervoor naar de Programmabegroting 2026 zoals is bijgevoegd.
Met het vaststellen van de 1e begrotingswijziging 2026 is er sprake van een structureel sluitende begroting 2026.

## Argumenten

1. Met de voorliggende begroting geven we invulling aan de afspraken over de doorontwikkeling van de programmabegroting.
2. Tevens geven we, daar waar mogelijk, al invulling aan de verbeterslagen die we maken met het versterken van onze financiële functie.
3. Met de Kadernota 2026-2029 zijn de uitgangspunten voor deze begroting vastgesteld. Deze zijn tevens het vertrekpunt voor onderstaande financiële tabel.
4. De Meerjarenbegroting 2026-2029, en daarmee alle bedragen in de tabellen van deze begroting, zijn gebaseerd op staand beleid. Hierin zijn al uw besluiten tot en met de Kadernota 2026 verwerkt.
5. De structurele effecten van de meicirculaire 2025 en de bestuursrapportages 2025 zijn in deze begroting financieel vertaald.
6. Daarnaast zijn nieuwe ontwikkelingen en maatregelen opgenomen. Deze worden apart benoemd.
7. De structurele effecten van de septembercirculaire 2025 zijn in de 1e begrotingswijziging 2026 financieel verwerkt. Hiermee wordt het nadelige structurele saldo 2026 van - € 250k aangepast naar voordelig € 144k.

## Kanttekeningen en/of risico's

1. De risico's zijn benoemd en worden toegelicht bij de afzonderlijke programma's en in de paragraaf "weerstandsvermogen en risicobeheersing" van de voorliggende meerjarenbegroting.
2. Met het opschonen van ons rekeningschema, één van de opgaven om onze financiële functie te versterken, zijn we verschillen op het spoor gekomen die kunnen leiden tot een positieve dan wel negatieve bijstelling van de betreffende budgetten. Het resultaat zullen wij in de loop van 2026 bij een volgend P&C document ter besluitvorming aan u voorleggen.
3. Bij het niet aanpassen van het structureel saldo van de begroting 2026 is er voor de provincie gegronde reden om te overwegen over te gaan tot preventief toezicht.
4. Eis van de provincie is dat het vaststellen van de 1e begrotingswijziging in dezelfde raadsvergadering plaatsvindt als die van vaststelling begroting. Dit is een afwijking van het normale financiële proces waarbij de septembercirculaire als begrotingswijziging wordt meegenomen in de eerste bestuursrapportage. Voordeel hiervan is dat er geen aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

## Financiën

Een nadere toelichting leest u in de financiële inleiding van de Programmabegroting 2026.

***Tabel 2: Ontwikkelingen** (bedragen x € 1.000)*

| Nr | Verwerking genomen besluiten | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|---|
| | **Begrotingssaldi Kadernota 2026** (incl. voorstel OZB en ontwikkeling Gemeentefonds) | 4.293 | 4.940 | 1.557 | 1.745 |
| | ***Programma 1*** | | | | |
| 1 | Raming spuk inkomsten GALA | -194 | -194 | -194 | -194 |
| 2 | BudgetWerk en WPI | -229 | -229 | -229 | -229 |
| 3 | Verwerking raadsbesluiten Programma 1 Samenleving cf. KN2026 | -148 | -153 | -86 | -92 |
| 4 | Bijstelling budget bibliotheek cf. Raadsbesluit KN2026 | -129 | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 5 | Verzachting ombuiging Sociale Basis cf. Raadsbesluit KN2026 | -350 | -200 | | |
| 6 | Aanpassing begroting programma 1 n.a.v. prognose jeugdhulp | -4.902 | -5.035 | -2.299 | -1.877 |
| | ***Programma 2*** | | | | |
| 7 | Budget Hoofdstraat Velp | -50 | | | |
| 8 | Inkomsten reclamebelasting (cf. 2BR2025) | -100 | -100 | -100 | -100 |
| | ***Programma 3*** | | | | |
| 9 | Stijging rentelasten | -177 | -177 | -177 | -177 |
| 10 | Kosten verkiezingen 2026 | -50 | | | |
| 11 | Bijstelling baten hondenbelasting | 65 | 65 | 65 | 65 |
| | ***Verbonden partijen*** | | | | |
| 12 | Verbonden partijen (programma 1 en 3) | -469 | -469 | -469 | -469 |
| | | | | | |
| | *Totaal mutaties:* | *-6.733* | *-6.493* | *-3.489* | *-3.073* |
| | **Bijgestelde begrotingssaldi:** | **-2.440** | **-1.553** | **-1.932** | **-1.328** |
| 13 | Ambities toekomstige opgaven | | 200 | 1.000 | |
| 14 | Stelpost Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd | | | 800 | 800 |
| 15 | Bijstelling kapitaallasten | 750 | 500 | | |
| 16 | Bijdrage algemene reserve | 1.000 | 1.000 | | |
| 17 | Compensatie van het Rijk voor de Jeugdzorg (2023/2024) | 850 | | | |
| 18 | Bijstelling budget Inclusie-agenda | | 25 | 50 | 50 |
| 19 | Niet doteren Hervormingsagenda | 540 | | | |
| 20 | Verminderen transitiekosten | 250 | 150 | 50 | |
| 21 | Verbetering Centrumgebieden | -100 | -100 | | |
| | **Saldi na aanpassingen:** | **850** | **222** | **-32** | **-478** |

In de programmabegroting is op pagina 129-130 een tabel opgenomen waarin de structurele begrotingssaldi staan weergegeven. In onderstaande tabel zijn deze saldi opgenomen en aangevuld met de effecten van de septembercirculaire. Het geactualiseerde structurele begrotingssaldo 2026 is bijgesteld van -/- € 250k naar +/+ € 144k.

| Post (bedragen x € 1.000) | B2026 | B2027 | B2028 | B2029 |
|---|---|---|---|---|
| Geraamd resultaat | 850 | 222 | -32 | -478 |
| Incidentele baten en lasten | -1.100 | -425 | -1.550 | -800 |
| **Structureel begrotingssaldo** | **-250** | **-203** | **-1.582** | **-1.278** |
| Structureel effect septembercirculaire gemeentefonds 2026 | 394 | 170 | 16 | -208 |
| **Geactualiseerd structureel begrotingssaldo** | **144** | **-33** | **-1.566** | **-1.486** |

Een indicator voor het structurele begrotingssaldo is het kengetal structurele exploitatieruimte. Ter volledigheid is in de bijlage het aangepaste kengetal vermeld.

## Uitvoering

Wij werken samen met de raadswerkgroep/financiële commissie verder aan de inhoudelijke doorontwikkeling van de programmabegroting.

## Participatie en communicatie

De begroting zal tijdig ter inzage worden gelegd en er volgt nog een persbericht. Tevens zorgen we voor een overzicht “de begroting in één oogopslag” in de lokale media.

## Bijlage

1. Programmabegroting 2026-2029
2. Raadsinformatiebrief financiële effecten septembercirculaire gemeentefonds 2025
3. Aangepaste tabel financiële kengetallen

De Steeg, 21 oktober 2025

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris